

«I Storbritannia utgjør nå
løsarbeiderne brorparten av
lavtlønnsbefolkningen.»

Signert | side 12

Med en rev bak øret?

Vi vet ikke hva reven sier,
men er ganske sikre på at
Ylvis-brødrene jubler
over Youtube-suksessen
«The Fox». Og i kveld
starter brødrenes nye
show på TV-Norge.

Kultur | side 6

Tirsdag 10-09-2013

Kunstnerlig forbrødring

Kultur | side 2 og 3

Scenekunstfestivalen Bastard startet i går med et vellykket eksperiment i et stykke bestående av steinerskoleelver og jevnaldrende elitelever fra en nordkoreansk musikksskole.

To verdensdeler, to kulturer: I vinduet spilles det på en spilledåse, samtidig som det blir forevige av en nordkoreansk leder. På den nordkoreanske nasjonal-dagen var det upremiere på et uhyre sjarmende utvekslingsprosjekt. Foto: VEGARD EGGEN

SKANSKA

skanska.no/toppen

- Flotte leiligheter, grønne solrike uteområder
- 10 års reklamasjonsfrist på leilighetene
- Sirkus Shopping i underetasjen

VISNING

Besøk våre flotte visningsleiligheter
onsdag 11. september kl. 18:30-19:15

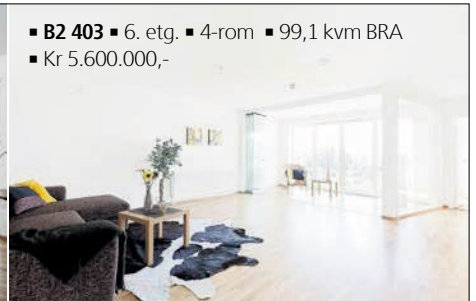
■ B1 405 ■ 6. etg. ■ 4-rom ■ 88,6 kvm BRA
■ Kr 5.000.000,-

■ B2 301 ■ 5. etg. ■ 5-rom ■ 140,1 kvm BRA
■ Kr 7.050.000,-

■ B2 403 ■ 6. etg. ■ 4-rom ■ 99,1 kvm BRA
■ Kr 5.600.000,-

Tonje Borthen
Avdelingsleder/megler
tonje.borthen@em1mn.no
mobil 416 05 422

Marius Solli
Eiendomsmegler
marius.solli@em1mn.no
mobil 938 52 492

TOPPEN
av Sirkus på Leangen

Eiendomsmegler **1**
NYBYGG

Kultur

Kontakt kulturredaksjonen:
kultur@adresseavisen.no • telefon 07200
Kulturredaktør Stian Wallum

Rekord for ånder

En halv million nordmenn så premieren på «Åndenes makt» på TVNorge søndag. Det er ny premiererekord for serien, og 40 000 opp fra førsteepisoden i fjor. – Det er ikke bare det mest sette programmet på TVNorge, det er også ett av de mest sette programmene på tv generelt, sier kommunikasjonssjef Svein Tore Bergestuen. NTB

Italiensk seier i Venezia

Den italienske dokumentarfilmen «Sacro GRA» av regissør Gianfranco Rosi vant Gulløven for beste film under årets filmfestival i Venezia. Filmen handler mennesker som bor og arbeider rundt Romas enorme ringvei, Grande Raccordo Anulare. På forhånd var filmen omtalt som en outsider blant de 20 filmene som konkurrerte om Gulløven. NTB

Gjensyn med Prepple: Seks år etter at stemningen sto i taket på Uffa er Wannskrækk tilbake på Lademoen. Foto: KIM NYGÅRD

Punkerne samles til førjulsfest

Den hardeste julefesten for eldre punkere foregår i Verkstedhallen 6. desember. Wannskrækk, Liliedugg og Brutal Kuk står for moroa.

Det er noen tiår siden de var alle svigermødres skrekk, men rapporter fra de seneste konserter tyder på at de har mye av vitaliteten i behold.

Gjennomsnittsalderen på bandene på scenen er fortsatt under 50 år, men det er med et nødskrik – og kun fordi «ungsauene» i Brutal Kuker med i startoppstillingen.

Brutal Kuk var av de store bandene i Uffa-miljøet for et drøyt tiår siden. Unpunkterne fikk være med da Liliedugg og Wannskrækk var de store attraksjonene under 25-årsjubileet til Uffa på senhøsten 2006.

Det er den siste konserten de to gamle favorittbandene har gjort sammen, men for Liliedugg var dette starten på et comeback, og Wannskrækk gjorde to profilerte konserter i 2011 (Øya og Pstereo) og en enkeltstående konsert nå på sensommeren 2013. Samtidig ga Wannskrækk ut sin klassiker «Danse hele natta» til ovasjoner fra ukritiske gamle fans som undertegnede.

Bandene med tilnærmet originalbesetning har vist seg å ha både energi og teknikk i behold. Men mye dreier seg om frontfigurene Lars Vold og Prepple Houmb når punkheltene fra tidlig 80-tall står på scenen. Det og klassikere som «Neonrâte», «Hvilken venn jeg har i Jesus» og «Gal hest» med Liliedugg og «Æ veit da faen æ», «AG3», «En trist historie» og «Danse hele natta» med Wannskrækk.

OLE JACOB HOEL 951 98 722
ole.jacob.hoel@adresseavisen.no

Gjensyn med Lars Vold: Seks år etter at stemningen sto i taket på Uffa er Liliedugg tilbake på Lademoen. Foto: KIM NYGÅRD

Scenekunst uten

Fruktdisken som politisk slagmark og historier om bødler og dødsdømte gjennom tidene. Scenekunsthfestivalen Bastard er i gang.

– Det er ingen som safer, alle går for det uprøvde.

Det ligger et engasjement for verden i bunn. Ikke for at man skal gå og skamme seg, men for å peke på noen muligheter.

Det sier kunstnerisk leder for Teaterhuset Avant Garden Per Ananiassen, som mener alle kunstnerne på årets Bastard tar en stor kunstnerisk risiko.

Vellykket eksperiment

Scenekunsthfestivalen åpnet i går med urpremiere på Morten

Traaviks «Work in progress» i Fjordgata. Forestillingen er blitt til i møtet mellom åtte elever fra musikkskolen Kum Song i Nord-Korea og jevnaldrende fra Steinerskolen i lla.

Forestillingen ble spilt innendørs på Trøndelag Senter for Samtidskunsts lokaler, mens publikum satt utendørs og så spillet gjennom de store vindusflatene.

– Som sosialt og kulturelt eksperiment, med barn fra hver sin side av kloden, har det vært vel-

lykket. Det har vært kommunikasjon på et helt annet plan, der det ikke har vært nødvendig med ord. Det viser at vi først og fremst er mennesker, til tross for ulike kulturelle koder. Jeg håper det kommer frem i forestillingen, sier Ananiassen.

Inntar Rema 1000

Premieren sammenfalt med valgdagen i Norge, men også nasjonaldagen i Nord-Korea. Ifølge Ananiassen leker og undersøker forestillingen nettopp nasjonalfølelse, propaganda og valgflesk, samtidig som den jakter på et mulig felles verdigrunnlag.

Til stede på åpningen i går var også Otto von Busch som sam-

TEATER

Teaterfestivalen Bastard

Work In Progress
Av og med elever fra 8. klasse Steinerskolen i Trondheim, Norge og Kum Song School Of Music, Pyongyang, Nord-Korea
Konsept og regi: Morten Traavik
Scene og kostymer: Lena Thorsmæhlum

To gode, og veldig forskjellige elevforestillinger smeltet sammen til én, og dermed mer enn dobbelt interessant.

Skulle du sett: Der bak de store vindusflatene på Trøndelag Senter For Samtidskunst står en gjeng, ungdommer og spiller «Internasjonalen» på hver sin lille mekaniske spilledåse.

Det dreier seg om en gjeng

Sjarmerende og tankevekkende

«tenke sjæl» 13-åring fra Steinerskolen i Trondheim og et knippe jevnaldrende elite-elever fra en musikkskole i Pyongyang. En skulle tro at de var ganske forskjellige. Og det er de.

Det viser seg fort i den drøyt timelange forestillingen de har jobbet frem sammen i løpet av den siste uka. De norske elevene fremviste humoristiske reklame- og kostymetablåer for den norske partifloraen. Noen litt lange, men høyt over gjennomsnittet av

skolerevy, med kreative innslag som vaffelsteking for Kristelig Folkeparti og balansering av SV-ballong på nesen.

Nord Korea-gjengen utgjorde et fullt band, anført av en høyenergisk trommeslager og en elegant bassist, behersket både vestlig pop og tradisjonell koreansk kultur. Det var innsmigrende dans, balansekunst, nasjonale sanger og en versjon av «Hunting High And Low» – det meste ledsaget av opply-

Skavlan åpner opp for danskene

De to neste sesongene av talkshow-et «Skavlan» skal også sendes i Danmark, melder NRK. Det har vært mye snakk om Fredrik Skavlans svorsk, etter at programmet «Skavlan» også fridde til svenske TV-seere. Nå skal også

danskene få gleden av den norske programlederens talkshow, men han lover at han skal holde seg unna dansk. – Men dansker i seg selv er jo generelt takknemlige gjester å ha i studio, de er veldig frittalende, sier Fredrik Skavlan til NRK.no.

Sitatet

«Jeg skal virkelig ikke begynne å snakke dansk. Ikke er jeg særlig god heller.»

FREDRIK SKAVLAN lover å holde seg til morsmålet, selv om programmet hans nå skal sendes også i Danmark.

Festivalåpning: Morten Traaviks «Work in progress» åpnet scenekunsthfestivalen Bastard i går, med åtte elever fra musikksholen Kum Song i Nord-Korea og jevnaldrende fra Steinerskolen i Ila. Forestillingen ble i Trøndelag Senter for Samtidskunsts lokaler, med publikum utendørs. Foto: VEGARD EGGEN

sikkerhetsnett

men med Evren Uzer utgjør roomservices. Onsdag og torsdag denne uke inntar duoen Rema 1000 på Moholt med «Culinary cartographies».

– Vårt utgangspunkt er en workshop på Åsvang skole der vi sammen med elevene laget forfalsket frukt. Vi ønsker både å skape avstand og vise hvor frukten kommer fra. Mange har ikke noe forhold til maten på tallerkenen, men fruktdisken kan være en politisk slagmark, sier von Busch.

Onsdag og torsdag er roomservices selv til stede i matbutikken for å snakke med kundene, holde foredrag eller diskutere. Fruktinstallasjonene blir hengende hele uka.

Med «Sart intervensjon» ønsker Hooman Sharifi og Impure Company å komme under huden på arkitekturen, elevene og hverdagen deres.

– Vi har sett på arkitekturen og laget installasjoner som skaper andre og nye sammenhenger. Vi ønsker å gjøre en interaksjon i elevenes hverdagslige rute, presentere dem for en annen realitet, sier Sharifi, som blant annet skal besøke Charlottenlund videregående.

– Vi ønsker å distrahere dem. Forhåpentligvis kan det bidra til å åpne noen nye dører. Det blir interessant å se hvordan de reagerer, sier han.

I «Executed stories» forteller finske Juha Valkepää historier

om et knippe mennesker fra ulike tider som enten endte opp med å bli henrettet, eller få jobben som bøddel. Det vil også bli demonstrasjoner av ulike henrettelsesmetoder og en heldig publikummer vil bli trukket ut til å få sitt siste måltid.

Ikke minst vil danseren, koreografen, regissøren og manusforfatteren Lisa Östberg og multikunstneren Kim Hiorthøy presentere forestillingen «You». Den handler om store idéer og fantastiske prosjekter som de to kunstnerne mener bør finnes i verden.

KAI KRISTIANSEN 900 17 038
kai.kristiansen@adresseavisen.no

sende videoinnslag av høy propagandaverdi på en tv-skjerm. Det var dels veldig flott, delvis rørende og delvis også litt for langt.

Dette fungerte som en høyt over gjennomsnittet elevkveld, men det var nok bare krydderet som virkelig er skapt sammen. Koreanerne hadde sine bidrag med i sin bagasje hjemmefra, de norske ungdommene har nok vært kreative også i dramatimer forut for denne uka.

Men like fullt ble det «En forestilling om forestillinger», og et konseptuelt kunstverk. Både de norske frie sketsjene og harselasen med øvrighet, og de blendahvite koreanske opptredenene ble noe annet og noe mer når de sto i sammenheng.

Var den koreanske propagandaen på tv-skjermen alvor eller harselas? Sannsynligvis det siste. Men kvaliteten, ynden, gleden og sjarmen i deres helhjertede opptreden var en like

sterk kontrasten til den mer joviale og nedpå stilen til de lokale utøverne.

Dette var ikke «venstrevridd tulleteater» som elevenes Fremskrittsparti-representant ville ha formulert det, Derimot en upretenisøs, konsis og opplysende opptredener med lys levende og meget oppegående representanter fra to forskjellige kulturer.

Anmeldt av OLE JACOB HOEL

Alt klart: Steinmeyerorgelet plasseres på nye stålrammer på det forsterkede gulvet i vestskipet i Nidarosdomen. Foto: NILS H. TOLDNES

Nytt fundament for 40 tonn tungt orgel

Gulvet i Nidarosdomens vestskip er forsterket før nymonteringen av Steinmeyerorgelet.

Orgelet kommer tilbake fra overhaling i Sveits i begynnelsen av neste uke, fordelt på seks-syv trailerlass. Mens orgelet har vært utenlands, har Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider (NDR) utført omfattende arbeider med fundamentet.

– Steinmeyerorgelet vil bli bygd opp på en annen måte enn før og blir stående mer konsentrert på ett sted. Det blir dermed atskillig større belastning på gulfv og fundament. Vi regner med at det nå vil veie 40 tonn, nesten dobbelt så mye som før, sier fagleder for verkstedenheten i NDR, Rune Langås.

Etter at orgelet ble demontert, har NDR benyttet den frigjorte plassen til betydelige arbeider på innsiden av vestveggen i skipet, bl.a. reparasjoner og rehabilitering av Rosevinduet. Samtidig har det pågått ombygging i kjelleren og på gulvnivå, slik at alt ligger klart til å ta imot orgelbyggerne fra Orgelbau Kuhn AG i Sveits.

Bærevegger

– I kjelleren har vi reist nye bærevegger for å forsterke gulvet. Dette har gått ut over det gamle oppvarmingsrommet for kor og solister, som nå er flyttet og bygd om. Belgene og motorene for belgene skal plasseres i kjelleren rett under orgelet, og herfra vil det gå

flere luftkanaler i tre gjennom nye hull i kirkegulvet og opp i pipene, forteller Langås.

På gulvet i vestskipet har smedene i NDR gjort klart kraftige stålrammer der orgelet skal stå, fordelt på to «føtter». I forhold til tidligere plassering vil orgelet under nymonteringen bli plassert noen meter ut fra vestveggen. På denne måten vil hele akselen mellom søndre og nordre vestfronttårn være åpen og synlig ved inngang fra Vestfrontplassen. I sideskipet mot sør blir det bygd ny trappenedgang og heis, bl.a. til nye toaletter i kjelleren.

Ny opplevelse

– Fra vestfrontinngangen vil man dessuten se og oppleve kirkerommet direkte, mens man før gikk i en tunnel under orgelet. Nå blir de to delene av orgelet bygd sammen mye høyere oppe, sier Rune Langås, som ikke er redd for at opplevelsen av Rosevinduet blir redusert med den nye orgelplasseringen. Det mye omtalte kaldraset fra vinduet vil dessuten bli et mindre problem, etter som orgelet blir plassert ut fra veggen, fremholder han.

Monteringen av Steinmeyerorgelet vil pågå frem mot jul. Utover vinteren og våren vil mye tid gå med til stemming. Dette er et arbeid som må foregå uten lydforstyrrelser, slik at bruken av kirken vil bli sterkt begrenset. Innvielsen av orgelet i sin nye form og tilstand vil skje 17. mai neste år.

PER CHRISTIANSEN 951 98 766
per.christiansen@adresseavisen.no

– Steinmeyerorgelet vil bli bygd opp på en annen måte enn før og blir stående mer konsentrert på ett sted.

RUNE LANGÅS